

УДК 687.12.016:391(520)

ДОСЛІДЖЕННЯ ФОРМИ, СТРУКТУРИ ТА КОЛОРИТУ ІСТОРИЧНОГО КОСТЮМУ ЯПОНІЇ З МЕТОЮ РОЗРОБКИ КОЛЕКЦІЙ ЖІНОЧОГО ОДЯГУ

Студ. А.С. Васильєва, гр. МГДШМКод-17

Студ. П.С. Матковський, гр. БШМКск-17

Науковий керівник доц. І.В. Васильєва

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою наукового дослідження є вдосконалення дизайн-проектування колекцій жіночого одягу основі дослідження форми, структури та колориту історичного костюма Японії. Для досягнення мети проаналізовано різновиди зразків історичного костюма Японії з метою виокремлення найбільш характерних рішень, класифіковано та охарактеризовано їх складові елементи.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є дизайн-проектування сучасних колекцій жіночих виробів з елементами історичного костюму Японії. Предметом дослідження є колекції сучасних жіночих виробів, які розроблено з використанням інформації про форму, структуру та колорит історичного костюма Японії.

Методи та засоби дослідження. Поставлені завдання вирішувалися з використанням комплексу методів: літературно-аналітичний, візуально-аналітичний, метод системного підходу, статистичний метод збору інформації.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. В роботі виявлено і структуровано різновиди елементів форму, структуру та колорит історичного костюма Японії відповідно сучасних до модних тенденцій. Здійснено їх систематизація, комбінаторне поєднання, на основі чого розроблено композиційно-конструктивне рішення нових моделей колекції жіночого одягу.

Результати дослідження. Культура та історія Японії насичені красою і війнами та має свій неповторний, загадковий шарм східних країн. Як раніше так і на досі, Японія вражає своїм потужним розвитком, яскравими і унікальними витворами мистецтва сьогодення які, на диво, гармонійно поєднуються з історичною спадщиною країни і її суворими правилами поведінки і сором'язливості.

Досліджуючи історичний костюм, можна дуже чітко простежити як він змінювався і еволюціонував. Археологічні знахідки виявили, що прадавні японці носили простий конопляний одяг наприкінці епохи Дзьомон. А вже на початку першого тисячоліття по Різду Христову, під впливом континентальної моди, до Японії потрапив бавовняний і шовковий костюми корейсько-маньчжурського типу. Вже пізніше, жителі островів перебували під впливом китайської культури, що відбилося на одязі, який був точною копією вбрання китайських аналогів. Це і на досі можна помітити наприклад у шкільній формі для хлопчиків у старшій школі. І лише у добу Хей'ан (794–1185) японці вперше відійшли від континентального канону, створивши прообраз сучасного кімоно. Яскравим прикладом цього слугує різниця в силуетних рішеннях. Традиційний європейський одяг того часу підкреслює конструкцію тіла людини, а кімоно виділяє лише плечі та перехват носія, приховуючи недоліки його фігури. Західний одяг акцентує на рельєфі, а японський — на рівномірності і площині. Загалом це пов'язано з традиційним уявленням японців про ідеальну конституцію — «чим менше опуклостей і нерівностей, тим красивіше».

Чи не найбільш кардинальні зміни історичний костюм Японії набуває з XIII по

XV ст. У цей час сформувався основний тип унікального японського вбрання для різних свят і і соціальних верств, які позначалися кольором, тканиною та типом

вбрання. У насичений подіями період Едо (1603–1867), всі напрацювання у костюмі позначилася спрощенням конструкції і збагаченням декору. Так основними складовими елементами японського традиційного костюму і досі є: спідня сорочка хададзюбан (肌襦袢); власне «халат» кімоно або нагагі (長着); куртка хаорі (羽織); спіднійвузький пояс датедріме (伊達締め), що запобігає розхристуванню кімоно; мотузка косіхімо (腰紐), що закріплює кімоно на талії; великий пояс обі (帶); поясна пластинка обіта (帯板); широкі шаровароподібні штани хакама (袴); традиційні японські шкарпетки табі з окремим відділом для великого пальця на зразок рукавички.

Нові технології обробки тканин призвели до насичення шовкових тканин візерунками, які несли у собі різний зміст. Чим більш тканина прикрашена візерунком, тим багатша сім'я. Ознакою святковості вбрання є наявність на ньому родових емблем мон, своєрідних «японських гербових відсутність свідчить про повсякденність одягу. Найбільш парадним костюмом вважається той, на який причеплено 5 емблем.

Японська нація славиться своєю увагою до дрібниць та перфекціонізмом. З цього випливає, що навіть одягання кімоно має свої традиційні правила, цьому навчають та виокремлюють як окрему професію. Японське традиційне вбрання зачинається, як правило, на праву сторону з 719 року. Наліво зачинають лише одяг покійників. Традиційні костюми у наш час виготовляють з натуральних тканин і барвників, що робить таке придбання досить коштовним.

Сьогодні найчастіше японський традиційний одяг використовувати як робочий костюм чи форму у деяких громадських і релігійних організацій. Також традиційне вбрання перетворилося у спортивну форму ряду бойових мистецтв Японії — кендо, кюдо, айкідо, дзюдо і карате. Однак відомо, який великий вплив на світову моду мали японські дизайнери одягу. Такі всесвітньо відомі японські дизайнери як Кавакуба, Міяке, Кензо та Ямомото в 80-х роках ХХ ст. змінили уявлення європейців про людське тіло та одяг. Вони утримуються принципу, що крій західного одягу орієнтований на форми тіла, а крій японського одягу – на властивості тканини. Найбільш оригінальні та творчі ідеї приходять саме від японських модельєрів, які спираються на традиції свого національного костюму.

Висновки. Японська культура досі бурхливо розвиватися під впливом закордонних віянь та технічного і економічного розвитку країни, але традиції залишаються незмінними протягом багатьох століть, що яскраво відображається у святкових заходів та важливих подій у житті японця. Проведено аналіз і систематизацію щодо виявлення особливостей кольорових рішень, традиційних форм та методів формоутворення в історичному одязі Японії у сьогоденні. Виявлено принципи гармонійного використання та їх модернізації в сучасному жіночому одязі. Визначено, що головними принципами при розробці виробів в японському стилі є простота та аскетизм. Сучасні вироби в японському стилі орієнтовані на великі об'єми, багатшаровість, складні сполучення форм та деконструктивні рішення.

Ключові слова: японська культура, історичний костюм, кімоно, японські дизайнери.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Shojiro Nomura, Tsutomu Ema. Japanese Kimono Designs (Дизайн японських кімоно), Dover Pubns, 2006, ISBN 978-0-486-44426-0 (англійською)
2. История моды с XVII по XX век. – Артродник. – Москва, 2003. – 735с
3. Японский национальный костюм женский и его особенности [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// www.jtheatre.info/yaponskij-natsional-ny-j-kostyum-zhenskij-i-ego-osobennosti/](http://www.jtheatre.info/yaponskij-natsional-ny-j-kostyum-zhenskij-i-ego-osobennosti/).